Dosarul nr.4r-4805/25
4-25060773-02-4r-01122025
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecător Cazacicov Andrei

D E C I Z I E
În numele legii

30 aprilie 2026 *****
Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Ion Bulhac
Judecători: Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

examinînd în ședință publică, fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către contravenientul Cebanu Ion împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 august 2025, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, contestația înaintată de Cebanu Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 400961 și a deciziei de sancționare din 09.04.2025, întocmite în privința lui Cebanu Ion în baza art. 47/1 alin.(1) Cod contravențional.

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

La data de 09.04.2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani al DP Chișinău, Mocanu Vladislav a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie seria MAI06, nr. 400961, prin care Cebanu Ion a fost sancționat cu amendă în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) unităţi convenţionale, în baza art.47/1 alin.(1) din Codul contravenţional, reținându-se în sarcina acesteia că, în perioada anului 2024, în timp ce se afla în *****, ignorând prevederile art. 54, alin. (6), lit. a) din Codul electoral, Cebanu Ion a acceptat mijloace financiare care nu i se cuvin pentru sine în scopul exercitării unui drept electoral în cadrul scrutinului referendumului care a avut loc în Republica Moldova în anul 2024.

La 30.04.2025 contravenientul Cebanu Ion a contestat procesul-verbal și decizia agentului constatator, în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Prin hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 august 2025, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, contestația din 22.04.2025, înaintată de Cebanu Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 400961 din 09.04.2025, și a deciziei asupra cauzei contravenționale.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 august 2025, contravenientul Cebanu Ion a declarat recurs, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea hotărîrii, și încetarea procesului contravențional.

În motivarea recursului, a indicat următoarele motive:

-- Din materialele cauzei nu rezultă existența vreunei fapte contravenționale. Nu există dovezi că aș fi primit recompensă materială sau financiară în legătură cu votul. Afirmațiile din procesul-verbal nu sunt susținute prin probe obiective. Procesul-verbal a fost întocmit fără explicații, drept la apărător, i s-a lămurit că semnează Notă Explicativă, era fără ochelari, a semnat lămurire, dar de fapt era amendă. Nu au fost anexate înregistrări, declarații, documente bancare sau alte dovezi care să ateste că a avut loc o tranzacție financiară. Aceasta reprezintă o încălcare a art. 440--445 Cod contravențional.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul penal conchide că recursul declarat de contravenientul Cebanu Ion, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 august 2025, este întemeiat și pasibil de a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.473 alin. (1) pct.2) lit. c) din Codul contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art. 33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător*.

De asemenea, instanța de recurs reiterează, că în conformitate cu prevederile art.458 din Codul contravențional, *la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise*.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) din Codul contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată*.

Cu titlu de principiu, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În fapt, din materialele dosarului, Colegiul penal reține că, la data de 09.04.2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani al DP Chișinău, Mocanu Vladislav a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie seria MAI06, nr. 400961, prin care Cebanu Ion a fost sancționat cu amendă în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) unităţi convenţionale, în baza art.47/1 alin.(1) din Codul contravenţional, reținându-se în sarcina acesteia că, în perioada anului 2024, în timp ce se afla în *****, ignorând prevederile art. 54, alin. (6), lit. a) din Codul electoral, Cebanu Ion a acceptat mijloace financiare care nu i se cuvin pentru sine în scopul exercitării unui drept electoral în cadrul scrutinului referendumului care a avut loc în Republica Moldova în anul 2024.

La 30.04.2025 contravenientul Cebanu Ion a contestat procesul-verbal și decizia agentului constatator, în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Prin hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 august 2025, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, contestația din 22.04.2025, înaintată de Cebanu Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 400961 din 09.04.2025, și a deciziei asupra cauzei contravenționale.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma prevederilor legale aplicabile speței, instanța de recurs constată că, prima instanță prematur și nejustificat a conchis de a respinge contestația depusă de Cebanu Ion, ca fiind neîntemeiată.

Or, în acest sens, instanța reiterează prevederile art.443 alin.(1) Cod contravențional, potrivit căruia „*Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o eprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința temporară potrivit Registrului de stat al populației, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional, datele din actul de identitate al acesteia sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; h) informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii*.”

Iar art. 455 Cod contravențional indică că „*(1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau*

datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. (2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei."

La caz, se constată că în actul de învinuire și de sancționare din 09.04.2025, agentul constatator nu a specificat concret data, timpul cînd ar fi fost comisă fapta contravențională de către Cebanu Ion, or, mențiunea „anul 2024" este una incertă, în contextul în care, instanța de judecată urmează să aplice corect norma contravențională în vigoare la acea dată, fiind imposibil de stabilit dacă fapta s-a produs anterior sau ulterior intrării în vigoare a normei de incriminare.

Or, prin Legea de modificare a Codului contravențional adoptată în august 2024, a fost introdus articolul 47/1, normă ce a intrat în vigoare la data de 15 august 2024, odată cu publicarea legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În aceasta ordine de idei, instanța de judecată urmează să dea o apreciere justificată a procesului-verbal cu privire la contravenție în corespundere cu prevederile art. 443 Cod contravențional, să stabilească dacă, agentul constatator a neglijat prevederile legale la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, iar în corespundere cu cele stabilite, să adopte o hotărîre legală.

La caz, Colegiul reține că, instanța de fond până a pronunța hotărârea, urma să analizeze materialele cauzei, să ofere o apreciere corespunzătoare probelor anexate la dosar, să le analizeze în ansamblu, însă instanța nu a dat apreciere și motivelor invocate de contestataor, cu referire la existența faptei contravenționale, mai mult, instanța a omis să aprecieze probele și prin prisma normelor materiale.

Potrivit prevederilor art. 2 din Codul contravențional, *scopul legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvîrşirii de noi contravenţii.*

Conform art. 20 a Constituției Republicii Moldova, *orice persoană are dreptul la satisfacție efectiva din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate.*

Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele nu au fost respectate întocmai de către instanță ceea ce a dus la emiterea unei hotărâri nemotivate.

În acest context, instanța deși era obligată să examineze și să se expună asupra fiecărui motiv, argument, aspect de încălcare a prevederilor legale, invocate în acest sens în cererea înaintată, potrivit acestor prevederi legislatorul a prevăzut expres rolul activ pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă a circumstanțelor cauzei. Or,

neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza *Fomin c. Moldovei, Cererea nr. 36755/06*, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum şi posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs". Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (*c.f. Hirvisaari vs Finland, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001*).

CEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora şi fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61*). Curtea evidențiază că trebuie să se ţină seama de relevanța şi incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei (*Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006*).

Mai mult, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părţi că, cererile lor au fost analizate cu atenție şi oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care instanţa o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară şi simplă, precisă, concisă şi fermă, într-un cuvânt să aibă putere de convingere. La fel de exactă trebuie să fie motivarea şi în ce privește cererile pe care le-a respins. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare vor atrage casarea ei.

Lipsa unei motivări adecvate cerințelor legii într-o hotărâre judecătorească afectează grav respectarea garanțiilor procedurale a părților la un proces echitabil. În același timp se precizează că, obligația instanței de a-şi motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov şi alţii c. Rusiei (2007) §85*).

Din cele expuse mai sus, instanța de recurs statuează că concluziile neclare, incomplete, incerte expuse de instanțele ierarhic inferioare fără a se arăta o apreciere a argumentelor invocate inclusiv de agentul constatator constituie o nemotivare a hotărârii, iar nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

Din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Procedând în asemenea mod, instanța de fond n-a acordat deplină eficiență prevederilor legale astfel, la judecarea cauzei, se constată erori judiciare. Aceste erori judiciare se exprimă prin modul de cercetare şi apreciere a probelor prezentate de părţi, de gradul de percepție şi analiză a materialului cauzei raportat la conținutul normativ pe care se bazează cererea, astfel nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate şi remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Astfel, reieșind din faptul că erorile admise de către instanța de fond nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond. La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus şi să emită o hotărâre legală, întemeiată şi motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) p.2) lit. c) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de către contravenientul Cebanu Ion.

Se casează hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 august 2025, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, contestația din 22.04.2025, înaintată de Cebanu Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 400961 din 09.04.2025, și a deciziei asupra cauzei contravenționale, *cu remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Ion Bulhac

Judecători: Natalia Mămăligă

Vitalie Pîslariuc